

waardige kunstkwaliteit ! In een kunstenaar (een s c h e p p e n d mensch) zijn alleen prijzenswaard de pogingen iets te b e r e i k e n. Wie vermijdt, doet het tegendeel van scheppen. Alle vermijden, alle uit den weg gaan, heeft onmacht tot bron. En de straf blijft niet uit. Door den schijn der ongedwongenheid te geven, wordt de gedwongenheid geaccentueerd. Men voelt, dat het alles niet toevallig zoo is; men voelt dat de figuren p o s e e r e n. Het is niet een snelle greep uit het werkelijke leven. Hals' groepstukken missen dus zijn grooten factor, en daarmee zijn ze, van zelf, op lager plan gesteld dan zijn portretten.

Elke vergelijking echter met anderen, ten nadeele van Hals, gaat mank.

Bij Terborch en Vermeer, voelt men, wordt ook geposeerd, doch daar zijn de figuren middel, bijzaak, een stuk stilleven, geen portretten. Daar gaat het om heel andere waarden.

Bij Steen wordt n i e t geposeerd; maar ook daar zijn het geen portretten, en was de zich zelf gestelde opgaaf dus (in dit opzicht) gemakkelijker (in ander opzicht moeilijker). Bij Steen zijn het „herinneringen”, in het geheugen vastgehouden grepen uit het werkelijke (natuurlijke) leven; op-nieuw, in volle vrijheid, gecomponeerd.

(Wordt vervolgd).

